

אָרֶץ הַשְּׁחֵרֶלֶב

גיל ברנד

האיור הבסיסי המלווה את
הסיפור בעיני רוחי –
שתי גבעות השולבות
זרועותיהן (בעמק הנפרש
ביניהן) ובכך יוצרות מבנה
הדומה לקלידי פסנתר.

בְּאֶרֶץ שְׂאִינָה קְרוּבָה
אֶדְ שְׂאִינָה גַם רְחוּקָה כָּל כָּף,
עוֹמְדוֹת שְׁתֵּי גְבָעוֹת וּבִינֵיהֶן יַעֲמֶק דֶּק נִמְתָּח.

אֲגִלָּה לָכֶם שְׂאֵנִי מִכִּיר אֶת סְפוּרָן,
פְּשׁוּט מְשׁוּם שְׁהֵייתִי מִסְפִּיק סְקָרָן.

בְּהֵיּוֹתַי יָלֵד, חֲדוּר הַרְפָּתָקָה,
אֲרֻזְתֵּי תַרְמִיל וְהֵמוֹן בְּטָחוֹן.
הֶחֱלַטְתִּי אֶת הָעוֹלָם הַגָּדוֹל לְבָחוּן.
חֲלַפְתִּי מִמְזֻרַח לְמַעֲרָב,
מְקוֹמוֹת רַבִּים פָּגַשְׁתִּי וּבִינֵיהֶם אֶחָד מְרַכָּב.
אֲסַפֵּר לָכֶם כָּעֵת עַל אֶרֶץ הַשְּׁחָרְלָב.

אֲזַ כְּפִי שְׁאַמְרֵתִי – שְׁתִּי גְבָעוֹת.

הָאֵחָת שְׁחֹרָה כְּבֹזֶלֶת.

גְּפָנִים מִקְשָׁטוֹת אֶת כְּפָתָהּ

וּבְצַבְעֵן הַיָּרֵק וְאֶשְׁכּוֹלוֹתֶיהֶן הָעֵסִיסִים,

הוֹפְכוֹת אוֹתָהּ

לְמַלְכַת כָּל הַגְּבָעוֹת הַשְּׁחָרוֹת.

כְּטַבְעֵן שֶׁל גְּבָעוֹת,
נוֹשְׁקֵת גְּבַעַת הַגְּפָנִים לְעֵנָנִים,
זְרוּעוֹתֶיהָ פְּרוֹשׁוֹת לְפָנִים,
מְלַטְפֵת הִיא אֶת חֲבֵרְתָּהּ
וְתַמִּיד שְׂמַחָה לְנַגֵּן אֶתָּה.

כִּיצַד לְנַגֵּן ?

אָנָּא, עוֹד רְגַע הַמְתִּינִי, הַמֶּתֶן.

הַגְּבָעָה הַשְּׂכָנָה הִיא גְּבָעָה לְבָנָה.
דוֹמָה יוֹתֵר לְסוּד, אוֹ לְאִיזוֹ מִתָּנָה.
כְּלָנִיּוֹת מְקַשְׁטוֹת אֶת כַּפְתָּה,
וּבְצַבְעֵן הָאָדָם וְרִיחֵן הַמְתַקֶּתֶק,
הוֹפְכוֹת אוֹתָהּ
לְמִלְכַת כָּל הַגְּבָעוֹת הַלְּבָנוֹת.

כְּטַבְעֶן שֶׁל גְּבָעוֹת,
נוֹשְׁקֵת גְּבַעַת הַכְּלָנוּיֹת לְעַנְנִים,
זְרוּעוֹתֶיהָ פְּרוֹשׁוֹת לְפָנִים,
מְלַטְפֶת הִיא אֶת חֲבֵרְתָּהּ
וְתַמִּיד שְׂמֵחָה לְנִגֵּן אֶתָּה.

כָּךְ, אִם מִבִּיטִים מִן הַיָּרֵחַ,
אוֹ אֶפְלוֹ מִן הַמַּגֵּדְלוֹר בְּתוֹר אוֹרֵחַ,
רוֹאִים זְרוּעוֹת שְׁלוֹבוֹת, שְׁחֵרוֹת וְלִבְנוֹת,
לְכֹל אַחַת צְלִיל מִשְׁלָה וְצִחוֹק מִשְׁלָה וְחִבּוּק מִשְׁלָה.
וְאִם מִלְּבַד הַמַּבְט גַּם מִקְשִׁיבִים,
הוּ, הוּ ! לֹא תֵאֱמִינוּ מָה שֶׁם שׁוֹמְעִים...

שׁוֹמְעִים צְלִיל וְעוֹד צְלִיל, וּבִיחַד מִנְּגִינָה.
מִתְּפִלָּת בְּתוֹךְ הָעֵמֶק, רוֹדֶפֶת שְׁלוֹם וְצֶדֶק.
עוֹלָה מְעֵט, יוֹרֶדֶת מְעֵט,
נִחְבָּאת וְאֵז שׁוֹב מִתְּגַנְּבֵת בְּלֵאט.
זְרוּעוֹתֶיהָ שֶׁל זוֹ נוֹתְנוֹת אֶת הַקֶּצֶב
וְחִבְרָתָהּ מוֹסִיפָה שְׂמִחָה וְלִפְעָמִים עֶצֶב.

הַאֲמִינוּ לִי, מִנְגִינָה כְּזוֹ עוֹד לֹא שְׁמַעְתֶּם,
אֲלֵא אִם בְּאֶרֶץ הַשְּׁחָרָלָב בְּקִרְתֶּם.

הַתְּמַזֵּל מִזְלִי, אֲנִי אוֹמֵר לְכֶם,
שְׁאֲרֹזְתִי אֲז תִרְמִיל וְהֵמוֹן בְּטָחוֹן.
אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהָיָה זֶה מַעֲשֵׂה נְבוֹן.

*

עם השנים, עיפו המנגינות.
אולי בגלל מחזוריות הירח,
או משום זכרוןן ההולך ושוכח.

מנגינות מתעיפות לפעמים,
כמו שמש או זוג הורים ;
כמו אביב אחרי משחק פדורגל,
או מדינה שלמה שצריכה לסחב דגל.

מנגינות מתעיפות לפעמים,
במיחד בין שכנים.

גְּבַעַת הַבְּזֻלָּת אֲבָדָה מְעַט מִסְבָּלְנוּתָהּ.
גַּם לְגַבְעָה הַלְבָנָה דֵּי נִמְאָס מֵאַחֲזוּתָהּ.
וּבְלִי אֶהְבָּה, וּבְלִי סְבָלְנוּת,
הֲרִי לֹא יִתְכַנּוּ מִנְגִינָה אוֹ רְקוּד.

וְהִנֵּה כְּעֵסָה שֶׁל זוֹ צָמַח, וְכְעֵסָה שֶׁל זוֹ הֵלֵךְ וְתַפַּח.
הַלְבָּנָה הַחֲלָה מוֹשְׁכַת אֲדַמַּת שְׁכַנְתָּהּ אֵלֶיךָ
וְקוֹרֵעַת צְלִילִים, זֶה אָכֵן מִיַּגֵּעַ.
גְּבַעַת הַבְּזֻלָּת לֹא נוֹתְרָה פּוֹזְלָת –
מוֹשְׁכַת זְרוּעוֹת וּמְרַחֲבָה אֶת הָעֵמֶק
וּכְבֹּר לֹא אֲכַפֵּת לָהּ אִם הַמְּנַגֵּינָה עַל סֵף חֶנֶק.

וּכְכֹל שֶׁגִּדְלָה חֲשִׁיבוּתָהּ שֶׁל זוּ בְּעֵינַי עֲצָמָה
וְחֲשִׁיבוּתָהּ שֶׁל זוּ בְּעֵינַי עֲצָמָה,
וּכְכֹל שֶׁנִּקְרְעוּ הַצְּלִילִים וְהַפְּכוּ לְרִגְבִים עֲצִלִים,
כִּן רַבּוֹ הָעֲנָנִים וְרַב הַגֶּשֶׁם,
כִּן הַלֵּךְ הָעֵמֶק וְהָאֶפִיר וְכֹל שֶׁאֲחֲרָיו הוֹתִיר –
שְׁנֵי אֵיִם קִטְנִים וּמְגִדְלוֹר, שֶׁקֵּט וּכְפוֹר.

חֲלָפוּ שָׁנִים, וְעֲשׂוּרוֹת שָׁנִים וּמֵאוֹת.
וּכְבֹּר אִישׁ אֵינוֹ זוֹכֵר אֶת הַחֲמִימוֹת,
אֶת הַהֶדֶר וְהַהוֹד; אֶת הַזְּרוּעוֹת
שֶׁחִבְרוּ רַקוּד תָּמִים בֵּין שְׁתֵּי גִבְעוֹת.
שֶׁמֶשְׁחוּ לָבֶן בְּשָׁחַר, גִּפְנִים בְּמַתִּיקוֹת כְּלָנִיּוֹת,
וַיִּדְעוּ כְּבַמָּטָה קָסֶם לְהַפִּיחַ בָּהֶם מִנְּגִינוֹת.

מִנְּגִינוֹת שֶׁכְּמוֹתֵן לֹא שָׁמְעֶתֶם,
אֲלֹא אִם בְּאֶרֶץ הַשְּׁחֵרְלָב בְּקִרְתֶּם.

*

יִתְכַן מְאֹד שְׁשָׁחַר וְלָבָן,
כָּכָה – כּוֹעֲסִים, קְפוּאִים וְרָזִים,
כָּבָר לְעוֹלָם לֹא יוּכְלוּ לְהֵיוֹת יְדִידִים.
אֲמַר לָכֶם גַּם זֹאת –
אֲצְלִי בַגְנָה אֲמַנָם אֵין גְּבָעוֹת
וְאֶף עַל פִּי כֵן מְטַפַּח אֲנִי תְקוּוֹת.

אוֹלַי יוֹם אֶחָד יִקוּם לוֹ צֶיֶר,
אוֹ תִקוּם אַחַת גְּבוּהָה שְׁמַאֲיֶרֶת,
וַיִּקְחוּ הֵם מִכְחוּל וַיַּהֲפֹכוּ לָבֶן לְסָגֹל.
וּבְאוֹתָהּ הִתְלַהְבוּת,
עַל אֵף שְׁנֵיהֶם הִרְבֵּה יוֹתֵר מְסַבֵּךְ,
יִצְלִיחוּ לְהַפּוֹךְ שָׁחַר, לְמִשָּׁל, לְצֹהֵב זָךְ.

וְאִז, עַם טַפַּת אַמּוֹנָה,
צָהַב וְסָגַל כֵּן יוֹכְלוּ לְצֵאת בְּמַחּוֹל...
אֵת זֹאת נִצְטָרֵךְ כְּמוֹכֵן לְבַחֵן,
אֲבָל אֲנִי כְּמַעַט בְּטוֹחַ שְׂזֵה נָכוֹן.

וְאֶרֶץ הַשְּׁחָרָלָב שׁוֹב תִּפְרָח,
כִּי צָלִיל חֲדָשׁ וּבָרִיא בָּהּ הוֹפֵחַ.
וְאֶרְצוֹת אַחֲרוֹת, אֶף שְׂאִינָן שְׁחָרְלָבִיּוֹת,
תִּלְמְדֶנָּה מִמֶּנָּה עַל אֵיךְ לְהִיּוֹת.

עַל אֵיךְ לְנַגֵּן בְּכִי לְצַד צְחוּק,
בְּמָקוֹם כָּל הַזְּמַן לְהַבִּיט פְּנִימָה וְלִשְׁתַּק.

וּפְתָאוֹם, שׁוֹב בְּכָל הָעוֹלָם,
יְלָדִים רְגִילִים יֵאָרְזוּ תְרַמִּילִים,
וַיַּחֲלֹפוּ מִצָּפוֹן לְדָרוֹם וּמִמְזָרְח לְמַעֲרָב,
מִבְּלִי לַחֲשֵׁשׁ לְפָגֶשׁ,
אֵת הַפְּשׁוּט וְגַם אֵת הַמְּרֻכָּב.